

Korte toespraak bij de "heronthulling" van het naambord Menno Simons Plein

5 februari 2017

Lieve mensen, zusters, broeders, vrienden

1.

Dit is een mooi moment in het ruim 400 jarig bestaan van een doopsgezinde gemeente op deze plaats, of in het ruim 200 jarige bestaan van onze Verenigde Doopsgezinde Gemeente, ook hier. Want wij geven dit plein opnieuw de naam die het al droeg: het Menno Simons Plein en maken dat zichtbaar met een naambord.

Op drie manieren vormt dat een ontmoeting.

2.

In de eerste plaats is dat de ontmoeting tussen ons verleden, en ons heden. Menno Simons is immers de echt Nederlandse oervader van ons doopsgezinden. Tot priester gewijd rond 1530, aangeraakt door de tijd, zelf de bijbel gaan lezen, daardoor gekomen tot verwerping van transsubstantiatie en kinderdoop. Een gematigd leider, tegenstander van geweld en strenge tucht, in een verdeelde, maar groeiende gemeenschap van dopers. Vervolgd en overleden eind januari 1561 in Oldeslo in Duitsland. Wij ontmoeten hem, hij ontmoet ons. Wie zijn wij? Maar we staan buiten, laten we daar vooral dit jaar verder over praten.

3.

Het is ook een ontmoeting tussen geest en materie. Want is het niet zo dat deze gemeente enerzijds haar best doet om een waardevolle, vrijzinnige geloofsgemeenschap met en voor elkaar te zijn, met de hulp van een paar buitengewone voorgangers? Maar die anderzijds niet zonder die materie kan, hout en steen? Zoals dit prachtig opgeknapt pand waar u nu tegen aankijkt, Herengracht 433, zorgvuldig opgeknapt onder de hoede van de Stichting Beheer

4.

En tenslotte de ontmoeting tussen ons doopsgezinden en onze stad Amsterdam, die er wel toe is overgegaan ons achter de palen te zetten, de verkeersluwe palen. Maar dat onderstreept alleen maar dat we juist wel zichtbaar willen zijn. In de 17^e eeuw mochten we niet zichtbaar zijn van af de straat, die tijd is toch al ruimschoots voorbij.

5.

Kortom een drievoudige ontmoeting, gaan we hierbij aan. Met dank van de Kerkenraad aan de initiatiefnemers.

En nog grotere dankbaarheid dat wel elkaar hier telkens weer kunnen vinden. U kent lied 405, het enige lied van Menno Simons in het Oude Liedboek, beetje heftige tekst

*Mijn God waar zal ik henen gaan - wil mij op uwe wegen sturen
Steeds komt de vijand om mij staan - en wil mijn ziel geheel verscheuren
O Heer, laat mij uw Geest ontvaan - dat ik blijf op uwe wegen staan,
uit het boek des levens niet wordt weggedaan*

6.

Maar ook, tenslotte, heel mooi is de overbekende anecdote: Menno Simons zit in een koets, op de vlucht voor zijn vervolgers. De koets wordt aangehouden. Menno leunt uit het raampje. De schout vraagt: "Zit de sinjeur Menno Simons soms in deze koets". Menno werpt een blik naar binnen, leunt dan weer naar buiten, met de mededeling: "Ze zeggen dat hij hier niet is!"

Dat hoeft DG Amsterdam nu niet meer te doen, integendeel. Ze zeggen dat deze gemeente er wèl is. Met, in drie woorden, haar eigenste Menno Simons Plein.